

Hospinews Focus :

Een wel heel aparte dag

Januari 2013

Interview door: Emmanuelle Vanbesien

Uitgever: Hospichild.be / vzw cmdc-cdcs asbl

Dit betreft een artikel onder voorbehouden rechten op basis van de licentie Creative Commons Auteurschap – Geen commercieel gebruik – Geen wijziging - 2.0 België (CC BYNC-ND 2.0).

U mag:

* dit artikel kopiëren, verspreiden en openbaar maken

Onder de volgende voorwaarden :

* Auteurschap — U moet de naam van de originele auteur vermelden op de wijze aangeduid door de auteur van het werk of door de rechthebbende die u de toestemming geeft (maar niet op een wijze die suggereert dat ze u steunen of het gebruik van de creatie goedkeuren).

* Geen commercieel gebruik — U mag deze creatie niet aanwenden voor commerciële doeleinden.

* Geen wijziging — U mag deze creatie niet wijzigen, veranderen of aanpassen.

Voor aanvragen tot verspreiding die niet onder deze voorwaarden vallen moet u mailen naar evanbesien@hospichild.be

Of: hoe bereid je een kind voor op een opname in het Hospiday dagziekenhuis van de Universitaire Ziekenhuizen Saint-Luc ?

De jonge actoren en het verzorgend personeel (die zichzelf spelen) beschrijven alle stappen van een opname in de ambulante chirurgie-unit in een film van 12 minuten. Het doel? De angst bij het kind wegnemen in de hoop de pijn na de ingreep te beperken.

Gaëtan de Valensart is de initiatiefnemer van het project. Als verpleegkundige, gespecialiseerd in acute pijnbehandeling, overtuigde hij het hele zorgteam van artsen en verpleegkundigen om dit project op het getouw te zetten en – sterker nog - zichzelf te vertolken.

Kinderen vertegenwoordigen zowat 40 % van de opgenomen patiënten in Hospiday, waar heel wat kleine ingrepen plaatsvinden binnen alle chirurgische disciplines: een besnijdenis, een liesbreuk, keel- of neusamandelen verwijderen, kleine orthopedische, oftalmologische en stomatologische ingrepen, enz. De angst wegnemen bij het kind, het in eenvoudige bewoordingen informeren, de ziekenhuisopname in de juiste context plaatsen, maar ook de ouders geruststellen en hun vragen beantwoorden... Voor het Hospiday team is dit hulpmiddel van doorslaggevend belang, zowel bij de opname als voor een serene terugkeer naar huis.

Hospinews, de nieuwsbrief van Hospichild.be, website met niet-medische informatie omtrent de hospitalisatie van kinderen

Hoe ontstond het idee voor dit project?

Gaëtan de Valensart : Ik stelde het voor aan Professor Veyckemans van de dienst Pediatrie, omdat we in Hospiday al enige jaren werken rond pijnbehandeling na de operatie. In gesprekken met de Josiane Taels, de hoofdverpleegkundige van Hospiday, kwam ik tot de vaststelling dat we in een vroegere fase moesten beginnen met informeren. Want ook al beperken we de ziekenhuisopname tot een dag, het blijft een stap in het ongewisse.

Is het grote onbekende een bron van angst en pijn voor het kind?

G.d.V.: Jazeker. Indien we de stress bij ouders en kind wegnemen door hen beter te informeren, dan kunnen we de pijn na de ingreep beperken. Omdat angst de pijn – of de perceptie van pijn - negatief beïnvloedt. Door van meet af aan tegen die angst in te gaan verminderen we dus de intensiteit van de pijn. We maken een kleine omweg om tot de opname te komen en maken gebruik van een bijzonder eenvoudige techniek: informeren. Dat is trouwens een recht van elke patiënt, kind of volwassene.

Beschikte u reeds over andere bronnen van informatie?

G.d.V.: Ja, we hebben reeds enkele jaren het boekje "Petit Pierre va en salle d'opération". Film en boek vullen elkaar aan. De kinderen kunnen het filmpje zo vaak als ze maar willen bekijken op het Youtube-kanaal van Saint-Luc. We brengen hen hiervan op de hoogte en dan kunnen ze het thuis rustig en samen met mama en papa bekijken. Voor sommige kinderen volstaat één keer kijken, anderen zullen het vaker willen zien, bijvoorbeeld aan de vooravond van de ingreep om tot rust te komen.

Was het project een collectief gebeuren?

G.d.V.: We werkten met het team 'acute pijnbehandeling', waar ook ik deel van uitmaak, en het Hospiday team van verpleegkundigen en artsen van de dienst anesthesie. Aangezien de film het volledige traject vertelt, deden we ook een beroep op de teams van het OK en de verkoeverkamer. Iedereen werd erbij betrokken en speelde zichzelf in de film. Alleen het meisje Clara, de 12-jarige reporter, en ziekenhuisbemiddelaar Theo worden gespeeld door acteurs. De acterende patiënt Sélim (10 j) maakt samen met zijn moeder een dag in Hospiday mee.

De kinderen zien in de film dus de mensen die hen zullen verzorgen?

G.d.V.: Precies, hun anesthesist zullen ze herkennen als Pr. Veyckemans, maar ook Marie-Sophie als verpleegkundige, enz. De gezichten, kleuren, uniformen, plaatsen, materialen zullen hen bekend voorkomen.

De film duurt 12 minuten...

G.d.V.: Een bewuste keuze. We moeten de aandacht van het kind blijven vasthouden. In een tijdspanne van 12 minuten zien ze de lokalen, de mensen, wat er gaat gebeuren... Het allerbelangrijkste is de scheidingsangst van moeder en vader. De film toont duidelijk aan dat de ouders bij ons in Saint-Luc aanwezig zijn wanneer de kinderen ontwaken.

Hoe verloopt de dag van Sélim in Hospiday ?

G.d.V.: Hij komt samen met zijn moeder aan, wordt onthaald, de anamnese vindt plaats, hij wordt naar het OK gebracht met zijn moeder aan zijn zijde en hij wordt onder narcose gebracht door de anesthesist. Bij het ontwaken is er opnieuw een familielid aanwezig: de moeder, de vader, de oma, de peter of meter... Het kind is dus nooit alleen en dat is heel geruststellend. Voor ons is het bijzonder belangrijk dat er altijd een volwassene aanwezig is wanneer het kind wakker is.

Hoe reageerde het personeel op de plannen voor de film?

G.d.V.: Er ontstond meteen een hele dynamiek rond het project. De opnames vonden plaats op een weekdag in een werkend ziekenhuis, wat niet evident was. We mochten de goede werking natuurlijk niet verstoren, maar toch wou iedereen meewerken.

Hospinews, de nieuwsbrief van Hospichild.be, website met niet-medische informatie omtrent de hospitalisatie van kinderen

Een kinderarts intensieve zorgen bracht bijvoorbeeld een robot mee die de patiënt nadoet wanneer de bemiddelaar Theo zijn uitleg doet. Ook een brancardier kwam meedoen. Het was heel leuk en we kregen alle steun vanwege de directie verpleegkunde en de anesthesisten.

Waar haalde u de nodige middelen?

G.d.V.: We werden gefinancierd door de dienst Anesthesie met diensthoofd Pr. Marc De Kock en Dr. Michel Van Boven als verantwoordelijke anesthesist bij Hospiday.

Zou de film ook nuttig kunnen zijn voor patiëntjes die worden opgenomen in andere ziekenhuizen?

G.d.V.: Veel zaken is de film zijn typerend voor Saint-Luc, zoals de aanwezigheid van ouders bij de narcose. Dat bestaat niet overal. Maar de toelichtingen bij het traject: het onthaal, de voorbereiding op de ingreep, het OK, de verkoeverkamer, de terugkeer naar de chirurgie-unit... dat verloopt vrijwel overal op dezelfde manier. Natuurlijk zijn de verpleegkundigen, de artsen, de huiskleuren, de uniformen, de anesthesisten, de chirurgen telkens anders, maar de grote lijnen blijven. Ouders kunnen hun kinderen tonen hoe een klassieke dagopname verloopt. De film kan dus eveneens nuttig zijn voor andere ziekenhuizen. Hij is de intellectuele eigendom van de H.Z. Saint-Luc maar toegankelijk voor iedereen. En zo is het maar goed ook.

De film staat nu 15 dagen online, hoe vaak werd hij al bekeken?

G.d.V.: We noteren al 1.200 hits! Het uitbrengen van de film kreeg veel weerklank in de pers, dus kunnen we niet zeggen hoeveel kinderen hem bekeken, maar die score stemt ons wel gelukkig!
Bij het uitschrijven van dit interview stond de teller al op 3.097 hits!

Felicitaties voor het team!

Interview door Emmanuelle Vanbesien, coördinatrice Hospichild.

Bekijk de film op het Youtube-kanaal van de Universitaire Ziekenhuizen Saint-Luc:
<http://youtu.be/NlgaP5uNMnU>

Contact : Gaëtan de Valensart - infirmier ressource en douleur aiguë bij de Universitaire Ziekenhuizen Saint-Luc -
gaetan.devalensart@uclouvain.be
02/764 13 72

Info over de film

Een productie van de Dienst Anesthesie van de UZ Saint-Luc – realisatie door het Audiovisueel Centrum van de UZ Saint-Luc

- Idee en concept : Gaëtan de Valensart
- Wetenschappelijk comité : Patricia Giunti, Josiane Taels, Gaëtan de Valensart, Katty Van Renterghem, Pr. Francis Veyckemans
- Scenario : Thierry Dutoit
- Acteurs :
 - Clara: Lisa Rutté
 - Theo : Thierry Dutoit
 - Sélim : Romain Delaere
 - De moeder van Sélim : Sidonie Laurent
 - En als zichzelf
 - Marie-Sophie de Buck van Overstraeten
 - Caroline De Toeuf
 - Patricia Giunti
 - Guiseppe Inglisa (Pippo)

Hospinews, de nieuwsbrief van Hospichild.be, website met niet-medische informatie omtrent de hospitalisatie van kinderen

- Nicole Keerens
- Josiane Taels
- Francis Veyckemans
- Kinderstem : Charles Delaere